

Predseda SPPK na rokovaní v Bruseli k SPP

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory sa spolu so zástupkyňou SPPK v EHSV zúčastnil rokovaní konzorcia v Bruseli v dňoch 24. a 25.4.2018. Hlavnou témou bola aktuálna situácia v príprave Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Otvorene sa hovorí o stropovaní podnikov, pričom je uvádzaná suma 60 tis. EUR, napriek tomu, že v dokumente Európskej komisie z novembra 2017 sa táto suma neuvádza. Stropovanie podnikov len na základe výšky podpory bez ohľadu na ďalšie kritériá spôsobí stratu konkurencieschopnosti, pracovných miest, ale aj ohrozenie potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti. Ako prebiehali rokovania a ako to teda bude?

Stretnutie s členom kabinetu komisára pre poľnohospodárstvo Phila Hogana

K. Keary, člen kabinetu eurokomisára na stretnutí hodnotil súčasný stav SPP, a uviedol súvislosti, ktoré majú vplyv na SPP:

- brexit, zníženie rozpočtu,
- 80 % prostriedkov ide 20 % podnikov,
- migrácia.

Podľa jeho názoru chce Európska komisia (ďalej len „EK“) poskytovať financie lepším spôsobom.

Na stretnutí sa otvorene hovorilo o stropovaní, pričom zástupcovia česko-slovenskej delegácie argumentovali štatistickými údajmi o produkcii, zamestnanosti v poľnohospodárstve, ale aj o následkoch prípadného stropovania platieb. Zástupca EK zdôraznil, že v novom systéme sa bude zohľadňovať počet ľudí zamestnaných na farme, čo by podľa nemalo mať negatívny vplyv na farmy v Českej republike a Slovensku. Zástupca EK zdôraznil, že nastavený strop 60 000 EUR neznamena, že finančné prostriedky z krajiny budú presunuté do rozpočtu EÚ. Uviedol, že všetky finančné prostriedky, ktoré budú krátené, zostanú v rozpočte krajiny a bude možné ich využiť na iné opatrenia, ktoré súvisia so životným prostredím.

Zo stretnutia vyplynulo:

- nie sú dostupné analýzy, z ktorých by bolo známe, koľko reálne ušetrí nová politika,
- stropovanie bude povinné pri započítaní pracovných nákladov (ktoré stanoví členská krajina),
- Európska komisia nezohľadňuje negatívny vplyv na stavy hospodárskych zvierat, ponecháva to na riešenie prostredníctvom dobrovoľných viazaných platieb.

Stretnutie s členom kabinetu eurokomisára Carlos Moedas s Robertom Schröderom

Milan Semančík na stretnutí vyjadril obavy z prípravy legislatívy. Požiadal o podporu, aby sa stropovanie a ďalšie opatrenia zvažovali, pričom uviedol príklad počtu žiadateľov 19 000 a počet fariem nad 500 ha (asi 1 100, ktoré hospodária na 72 % pôdy). Uviedol, že príliš často sa uvádza pomer 80 % a 20 %, avšak sa neuvádza, že 20 % žiadateľov, ktorí dostávajú 80 % podpôr produkujú 80 % produktov a zároveň zamestnávajú ľudí na vidieku. Predseda SPPK zdôraznil, že krátenie platieb bude mať vplyv aj na technologický progres.

S obavami negatívneho vplyvu krátenia vystúpili aj zástupcovia Českej republiky.

Pán Rober Schröder uviedol, že oblasť SPP je diskutovaná už roky. Rád si vypočul argumenty farmárov zo Slovenska a Čiech. Stále prebiehajú diskusie, ako zmeniť model, ktorý by mohol finančné prostriedky pre poľnohospodárov priniesť lepším spôsobom. Aj podľa neho je potrebné zapracovať požiadavky na životné prostredie a klimatické zmeny.

Záver

- návšteva generálneho riaditeľstva zodpovedného za vedu a výskum bola osožná najmä z dôvodu upozornenia vplyvu nastavenia SPP na reálne využívanie poznatkov vedy a výskumu. Komunikácia medzi jednotlivými generálnymi riaditeľstvami prebieha, avšak je potrebné detailnejšie vysvetľovať reálne dopady.

Stretnutie s členom kabinetu eurokomisára pre zdravie a bezpečnosť potravín Vytenise Andriukatise s M. Vallettom

M. Valletta hneď na začiatku stretnutia uviedol, že eurokomisár súhlasí so stopovaním. Ide o požiadavku občanov, ktorí chcú, aby sa platby obmedzovali. Stropovanie je jedna z požiadaviek obyvateľov, keďže SPP je platená z verejných zdrojov. Sú však určité návrhy na riešenia. Pán Valletta si vypočul všetky argumenty poľnohospodárskej samosprávy dvoch členských krajín a zdôraznil, že Eurokomisár bude určite podporovať také riešenie, ktoré bude kompromisné a rovnovážny prístup pre poľnohospodárov. Eurokomisár, keďže je z Litvy, rozumie situácii v nových členských krajinách.

Predseda SPPK informoval pracovníka komisie, že zástupcovia poľnohospodárov z Litvy podpísali Bratislavskú deklaráciu, kde je zahrnuté aj stropovanie. Okrem tejto požiadavky je tam zahrnutých ďalších 9 požiadaviek. Stropovanie by malo byť podľa deklarácie na rozhodnutí členskej krajiny. Delegácia zároveň odovzdala deklaráciu pánovi Valettovi.

Záver

- eurokomisár pre zdravie a bezpečnosť bude podporovať kompromisné riešenie,
- SPP by mohla byť uzatvorená počas tohto mandátu Komisie a Parlamentu - teda do volieb do Parlamentu (apríl 2019).

Stretnutia s členom kabinetu eurokomisárky Věry Jourovej pánom Danom Braunom

Išlo o časovo najkratšie stretnutie, na ktorom sa diskutovalo o dvoch zásadných oblastiach:

- stropovanie bude, návrh na výšku 60 000 EUR bude ešte ďalej prerokovaný, môžu byť zmeny, očakáva sa, že väčšina eurokomisárov schváli stropovanie, Európska komisia bude za návrh, stropovanie bude na národnej úrovni, finančné prostriedky zostanú v krajine aj po krátení,

- budú sa zohľadňovať priemerné náklady na pracovníka. Nie je jasné, či pôjde o priemernú mzdu v národnom hospodárstve (v poľnohospodárstve) alebo skutočnú mzdu.

Záver

- potrebné poriadne preštudovať návrh nariadenia, ktorý bude oficiálne k dispozícii 2.5.2018.
- stropovanie s najväčšou pravdepodobnosťou prejde ako povinné, suma 60 000 EUR môže byť ešte zmenená - na politickej úrovni je potrebné zistiť ako by bolo možné vyhnúť stropovaniu.
- odpočet nákladov na pracovníkov bude - technická úroveň ako sa to bude započítavať nákladová položka mzdy a odvody bude však veľmi dôležitá,
- potrebné sa zamerať na rozdeľovanie finančných obálok pre jednotlivé krajiny.

Stretnutie s členom kabinetu eurokomisára Jyrki Katainena, zodpovedného za pracovné miesta, rast, konkurencieschopnosťou a investície pánom T. Liimatainenom

Toto stretnutie bolo najdlhšie a z pohľadu delegácie, patrilo k najzaujímavejším rokovaniam. Predseda SPPK na stretnutí vyčíslil reálny dopad stropovania na Slovensko, keď by pri stropovaní Slovensko prišlo skoro o 50 % priamych platieb za rok. Vo vystúpení spomenul aj Bratislavskú deklaráciu. Práve deklarácia v jednom z bodov obsahuje dobrovoľné stropovanie.

Zároveň uviedol aj súčasnú situáciu v stavoch zvierat na Slovensku, ale aj v ďalších produkčných ukazovateľoch či v zastúpení výrobkov z domácej proveniencie v obchodných sieťach, či negatívny vplyv na životné prostredie. Požiadal o podporu pozícií Slovenska a Českej republiky.

Pán T. Liimatainen reagoval na viaceré oblasti. Zjednodušenie by predsa len malo byť reálne, napriek tomu, že budú ďalšie požiadavky na poľnohospodárov. Reforma SPP má jeden z cieľov práve zjednodušenie v určitých oblastiach. Práve tým, že sa bude prenášať zodpovednosť na členské štáty, malo by dôjsť k zjednodušovaniu.

Čo sa týka greeningu (ozeleňovania), mal by nový model byť predsa len jednoduchší, keďže bude riešený prostredníctvom členských štátov.

Nový model by mal byť podľa neho skutočne lepší a mali by byť dosiahnuté lepšie výsledky. Verí, že nový model bude rýchlejší ako predchádzajúci systém (súčasný), ktorý je „skostnatený“.

Uviedol, že si poznačil naše požiadavky obidvoch štátov. Je jasné, že sa systém nezmení okamžite a nebude perfektný ihneď, je na to potrebné viac času, aby sa systém postupne zlepšoval.

Čo sa týka stropovania, nemá konkrétne čísla, ale nevie, čo by sa dalo urobiť inak. Podľa neho je potrebné brať do úvahy na negatívny vplyv brexitu, je teda potrebná zmena. Rozumie postoju SK a ČR.

Záver

- právne načasovanie stretnutia so zástupcom EK,
- prístup zástupcu bol otvorený, je potrebné zostať v kontakte a prípadne uskutočniť ďalšie stretnutie v najbližšom období.

ZÁVER

Stretnutia na pôde európskych inštitúcií sú veľmi dôležité. Nadalej je potrebné aktívne vyvíjať tlak a diskutovať o našich požiadavkách a problémoch. V najbližšom období je potrebné aktívnejšie komunikovať so zástupcami generálnych riaditeľstiev, ako aj priamo s eurokomisármi a europoslancami. Stále máme šancu ovplyvniť politiku, ktorá tu bude pre sektor poľnohospodárstva a potravinárstva v ďalšom období.